

edistystä ERI-rahastojen rahoitusvälineillä

Koheesiorahasto

Rahoitusvälineet

Koheesiorahaston osarahoittamat rahoitusvälineet ovat kestävä ja tehokas tapa investoida Euroopan unionin taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen. Ne voivat tukea useita Euroopan laajuisia liikenneverkkoja sekä energiaan tai liikenteeseen linkittyviä hankkeita, jotka hyödyttävät ympäristöä. Palautuvaa rahoitusta on mahdollista investoida uudelleen.

Koheesiorahasto, yksi Euroopan rakenne- ja investointirahastoista, edistää investointeja keskeisiin Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin sekä energiaan tai liikenteeseen linkittyviä investointeja, jotka ovat ympäristölle hyödyllisiä. Hyödyt saavutetaan energiatehokkuuden, uusiutuvan energiankäytön, liikenteen kehittämisen ja intermodaalisen liikenteen tukemisen keinoin.

Koheesiorahaston kokonaisbudjetti on 63 miljardia euroa kaudella 2014-2020. Tämä tuki jaetaan jäsenmaille, joiden bruttokansantuote asukasta kohden on vähemmän kuin 90 % EU:n keskiarvosta. Kaudella 2014-2020 koheesiorahoitusta on saatavissa Bulgariassa, Kroatiaassa, Kyproksella, Tšekin tasavallassa, Virossa, Kreikassa, Unkarissa, Latviassa, Liettuaassa, Maltalla, Puolassa, Portugalissa, Romaniassa, Slovakiassa ja Sloveniassa.

Kaudella 2007-2013 koheesiorahastossa ei ollut käytössä rahoitusvälineitä. Rahoitusvälineillä tukemisen hyödyt on huomioitu, joten tämä tukimuoto on nykyisin mahdollinen myös koheesiorahastossa.

Rahoitusvälineet

- edellytetään maksettavan takaisin;
- ovat uudistuvia, ts. takaisinmaksettu rahoitus käytetään uudestaan samalla alueella;
- sopivat taloudellisesti kannattaviin hankkeisiin, ts. niihin, joiden voidaan olettaa tuottavan tarpeeksi tuloja tai säästöjä tuen maksamiseksi takaisin;
- on suunniteltu siten, että ne houkuttelevat yhteisinvestointeja muista lähteistä, mukaan lukien yksityiset investoinnit, jotta saatavilla olevan rahoituksen määrää voidaan kasvattaa erityisesti toimialoilla/alueilla, joilla on ongelmia rahoituksen saatavuudessa;
- voivat toimia lainojen, takausten ja pääomarahoituksen muodossa;
- voivat myös tukea tarjonnan kehittymistä osallistumalla markkinoiden kehittämiseen;
- ovat hyödynnettävissä täydentävästi avustusten kanssa; ja
- ovat hallinnoitavissa kansallisten tai alueellisten pankkien, kansainvälisten organisaatioiden kuten Euroopan investointipankin tai Euroopan investointirahaston, rahoituslaitosten ja hallintoviranomaisten (vain lainat ja takaukset) toimesta.

Koheesiorahastosta voidaan osarahoittaa rahoitusvälineitä **tukemaan investointipainopisteitä**, jotka EU:n jäsenmaat **ovat kirjanneet koheesiorahasto-toimenpideohjelmiinsa**. Rahoitusvälineitä voidaan käyttää useimmissa toimenpideohjelmien aloilla edellyttäen, että ne kohdistetaan **tunnistettuun markkinahäiriöön**, ts. tapauksiin, joissa pankit ovat haluttomia lainaamaan ja/tai yksityinen sektori on haluton investoimaan.

Rahoitusvälineet voivat täten edistää seuraavien koheesiorahaston tavoitteiden toteutumista:

- uusiutuvilla energialähteillä tuotettavan energian tuotannon, jakelun ja käytön edistäminen;
- energiatehokkuuden ja älykkään energiahallinnan tukeminen;
- jäte- ja vesialalle investoiminen;
- kaupunkialueiden ympäristön parantaminen, mukaan lukien teollisten joutomaiden puhdistaminen;
- multimodaalisen Euroopan yhtenäisen liikennealueen tukeminen;
- ympäristöystävällisten (mukaan lukien hiljaisten) ja vähähiilisten liikennejärjestelmien kehittäminen ja parantaminen kestävän alueellisen ja paikallisen liikkuvuuden edistämiseksi;
- kattavan ja laadukkaan raide-, joki- ja meriliikenteen, intermodaalisten liikennejärjestelmien ja niiden yhteentoimivuuden kehittäminen ja uudenaikaistaminen.

Monipuolisia koheesiorahaston tukemia rahoitusvälineitä voidaan toteuttaa eri tavoin:

- **Lainat**, jotka voivat olla saatavilla tilanteissa, joissa niitä ei markkinoilla ole tarjolla (esim. pankeilta) tai lainoja voidaan tarjota edullisemmin ehdoin (esim. alhaisemmilla koroilla, pidemmällä takaisinmaksuajoilla, tai vähäisemmillä vakuusvaatimuksilla). Esimerkiksi, pitkäaikaisilla lainoilla voidaan rahoittaa investointeja rautatieinfrastruktuurin parantamiseen ja matka-aikojen lyhentämiseen tai sisävesiväylien uudenaikaistamiseen ja jokiliikenteen kapasiteetin kasvattamiseen.
- **Takaukset**, jotka annetaan vakuudeksi lainanantajalle pääoman takaisinmaksusta, huolimatta siitä, että lainanottaja laiminlöisi takaisinmaksun. Näin voidaan avata mahdollisuuksia kaupallisiin investointilainoihin, joita lainanantajat saattaisivat muutoin pitää liian riskialttiina. Esimerkiksi energiapalveluyhtiötä (Energy Service Company, ESCO - energiaratkaisuihin ja innovatiivisiin rahoitusmenetelmiin erikoistunut organisaatio) käyttämällä katuvalaistus voitaisiin vaihtaa vähemmän energiaa kuluttavaan valaistukseen, ympäristölle vahingolliset teknologiat voitaisiin vaiheittain hylätä ja samalla vähentää ylläpitokustannuksia.
- **Pääomarahoitus**, jossa pääoma on investoitu koko tai osittain yrityksen omistusta tai sijoitusvälinettä vastaan; pääomasijoittaja saattaa olettaa jonkinasteista johdon määräysvaltaa yrityksessä ja osuutta yrityksen tuotoista. Tuotto riippuu yritystoiminnan kasvusta ja tuottavuudesta ja se realisoituu, kun investoija myy osuutensa yritystoiminnasta toiselle investoijalle ("exit") tai listautumisannilla (initial public offering, IPO). Pääomarahoitus on todennäköisimmin hyödyllistä riskien ollessa suuria, kuten rakennushankkeissa tai toiminnoissa (kuten tunnelit ja sillat), joissa kustannukset korvataan osittain tiemaksuilla.

Rahoitusvälineitä voidaan tarjota myös yhdistelmänä avustusten kanssa. Investointirahastojen kiinnostuksen herättäminen edellyttää usein hankkeiden investointivalmiuksien parantamista. Neuvonta ja muu tuki voivat olla koheesiorahaston avustuksin tuettuja.

Koheesiorahaston osarahoittamat rahoitusvälineet voivat edistää koheesiorahaston kattamien jäsenmaiden pitkän aikavälin kehitystä tukemalla hankkeita alueilla, joilla investointien määrä ei usein ole ollut paras mahdollinen sekä edistämällä kaupallisesti kannattavien hankkeiden kehittämistä, jolloin avautuu uusia markkinamahdollisuuksia. Ne voivat myös luoda mahdollisuuksia investoijille ja rahoituslaitoksille. Rahoituksen saaminen on tyypillisesti ollut kalliimpaa ja vaikeampaa vähemmän kehittyneissä jäsenmaissa. Joistakin hankkeista voi kuitenkin tulla houkuttelevampia investointeja johtuen julkisen sektorin tukemista rahoitusvälineistä ja niihin liittyvästä riskinjaosta.

Lisätietoa

Lisätietoa rahoitusvälineistä ja koheesiopolitiikasta:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_en.pdf

Opas hallintoviranomaisille ERI-rahastojen rahoitusvälineistä:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thesfunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Tietoa rahoitusvälineiden ex-ante arvioinnin metodologiasta:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

'fi-compass' internetsivusto, neuvontapalvelut ERI-rahastojen rahoitusvälineille:

<http://www.fi-compass.eu/>

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen lainsäädäntö:

http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/information/legislation/regulations/

Lisätietoa koheesiorahastoa koskevasta asetuksesta:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1300>

---

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg